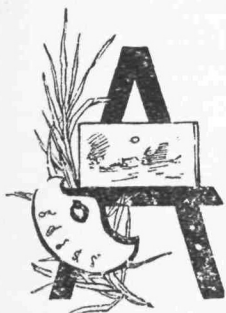

Βελγικὸν ἱππικὸν ἔτοιμον πρὸς ἐπίθεσιν

ΑΝΑ ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

(Σημειώσεις ἐνὸς ἐπισκέπτου.)

Ἡ ἀνησυχία ἐνδεχομένης νέας πολεμικῆς περιπέτειας, ἡμῶ-
δισαντὴν ἐκδήλωσιν τῆς καλ-
λιτεχνικῆς κινήσεως, ἣτις κα-
τόπιν τῶν νικηφόρων πολέ-
μων, θά ἐξώρμα μὲ νέαν ζωὴν
καὶ νέας ἐλπίδας. Ἐν τούτοις
ἐγένετο καλλιτεχνικὴ ἐργασία
ἀθρόμβος καὶ ἀφοῦ συνολικῆ
ἐκθεσις δὲν πρόκειται νὰ μῆς

δείξῃ τὰς νεωτέρας προόδους,
ἐπιβάλλεται μία ἐπίσκεψις εἰς τὰ καλλιτεχνικὰ ἐρ-
γαστήρια, ὅπου ἡ τέχνη ὀρθοῦσα πρὸ τῶν ἀνη-
συχτικῶν φημῶν, ἀναμένει τὴν εὐκαιρον στιγμὴν
διὰ νὰ τανύτῃ τὰς πτέρυγας τῆς ἔξω τοῦ καταφυ-
γίου τῆς.

Τὸ Ζάππειον εἶνε σήμερον τὸ Ἄσυλον τῆς Ἀθη-
ναϊκῆς Τέχνης. Ἀφοῦ δὲν κατορθώθῃ ἡ χορηγία αὐ-
τοῦ διὰ γενικωτέρας ἐκθέσεως, ἂς χρησιμοποιήτῃ
τοῦλάχιστον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς φερεοῦσας Τέ-
χνης. Εἰς τὰς εὐρείας, ὅσον καὶ ψυχρὰς αἰθού-
σας του μετέφερον τὰς καλλιτεχνικὰς ἀποσκευὰς τῶν
ἱκανοὶ ζωγράφοι καὶ γλύπται. Ἐκεῖ ὁ Χατζῆς, ὁ Μα-
θιόπουλος, ὁ Ἰωαννίδης, ὁ Κοντόπουλος, ὁ Ροῦμπος
ἐκ τῶν ζωγράφων καὶ ὁ Θωμόπουλος, ὁ Συννέφας,
ὁ Δημητρίου ἐκ τῶν γλυπτῶν.

Τὸ μεγαλύτερον διαμέρισμα κατέχουν οἱ κ.κ. Χα-
τζῆς, Θωμόπουλος, καὶ Συννέφας, διαιρέσαντες αὐ-
τὸ εἰς καλιὰς. Μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἐσφηνωμένον ἐν...
κοιμητήριον καλλιτεχνικόν: Τὸ ἐργαστήριον τοῦ πρὸ
μηνῶν ἀποθανόντος γλύπτου Παρλιάρου. Ἄς ἀρχί-
σωμεν ἀπὸ τοῦς ζῶντας, τοῦς πλήρεις σφρίγγους
χωροῦντας εἰς τὴν λεωφόρον τῆς Ἀναγεννήσεως.

Θωμᾶς Θωμόπουλος

Τὸ σπουδαστήριον τοῦ γλύπτου κ. Θωμοπούλου, εἶ-
ναι τὸ εὐρύτερον ὄλων τῶν ἄλλων ἐργαστηρίων καὶ τὸ
μᾶλλον κατάφορτον ἐξ ἔργων. Ὁ κ. Θωμόπουλος εἶ-
ναι ἐργατικώτατος. Παρὰ τὰς δυσμενεῖς διὰ τὴν ἀνυ-

ποστήριτον Ἑλλ. τέχνην συνθήκας, εἶνε ἀξιοσιωμέ-
νος εἰς τὸ μέγα ἔργον, τὸ ὅποιον φιλοδοξεῖ ν' ἀφήσῃ.

Τὸ ἀνύσχητον πνεῦμα του, ἡ ἐκλεκτὴ μόρφωσίς του,
ἡ ὁρμή του πρὸς κάτι ἀνώτερον, ἡ ἐμφυτος κα-
λαίσθησις τὴν ὀδηγοῦν εἰς ἓν ἀνώτερον ἐπίπεδον
καὶ τὸν ἐπέβαλον ἤδη ὡς ἡγέτην σήμερον, μετὰ τοῦ
Κωνσταντ. Δημητριάδου, τῶν ζώντων Ἑλλήνων
γλυπτῶν. Εἰς τὸ ἐργαστήριόν του κυρίως μᾶς ἐλκύ-
ουν καὶ μᾶς ἐνδιαφέρουν τὰ νέα ἔργα του. Εἰς τὸ
πρῶτον διαμέρισμα τοῦ ἐργαστηρίου του δεσπόζει ὁ
«Πόλεμος», μικρογραφία μνημειώδους ἔργου. Ὁρθίως
ἓνας ἀνὴρ, τὸ σῶμα τοῦ ὁποίου ὠρῶσεν ὁ κάματος,
μὲ στυγνὴν ὄψιν κρατεῖ στεφάνια, μὲ τὰ ὅποια στε-
φανώνει τὰ κάτωθεν αὐτοῦ θύματα τῆς πολεμικῆς κα-
ταστροφῆς, τὰ ὅποια συμφοροῦνται ὡς ἓνας πολτός σαρ-
κῶν — πολεμιστὰ καὶ γυναικόπαιδα καὶ ἵπποι δίπλα
εἰς τηλεβόλα καὶ σάλπιγγας — ὅλα εἰς τὴν ἀκίνησιαν
τοῦ θανάτου συμβολίζοντα οὕτω ἓνα μακαλειό, οἷος εἶνε
σήμερον ὁ πόλεμος μὲ τὰς νεωτέρας ἐφευρέσεις τῆς
ἐξοντώσεως — ἀγρίας, ἐξοντωτικῆς. Ὁ Πόλεμος φέρει
πτέρυγας μόλις φουμένους καὶ ἐξορμούσας πρὸς τ' ἄνω.
Ὁ ἀπορήσῃ τις, ποίαν σχέσιν ἔχουν μὲ τὸν πόλεμον
αἱ πτέρυγες καὶ διατί καινοτομῶν ὁ καλλιτέχνης τὰς
μετέφερον ἐκ τῶν ἀνθηρῶν ὠμοπλατῶν τῆς Νίκης εἰς
τὰς τοῦ στιβαροῦ καὶ καταστρεπτικοῦ πολεμάρχου. Ὁ
καλλιτέχνης συμβολίζει τὰς Νέας ἰδέας αἱ ὅποια ἤρ-
χισαν νὰ πτεροφοροῦν καὶ αἱ ὅποια θὰ καταλήξουν μίαν
ἡμέραν διὰ τοῦ σοσιαλισμοῦ εἰς τὴν γενικὴν εἰρήνευσιν.
Εἶπε τοῦτο ἴσως εἰς εὐσεβῆς πόθος, μία ὄνειροπόλησις
μελλοντικῆ, ὡς εἶνε καὶ τὸ συνέδριον τῆς Χάγης. Ἀλλὰ
δὲν ἀποκλείεται ἓνας καλλιτέχνης νὰ βλέπῃ μακρῶ-
τερα τῶν συγχρόνων του. Τὸ ἔργον αὐτὸ ἐπλασεν εὐ-
θὺς μετὰ τοῦς ἰδικούς μας πολέμους. Πού νὰ ἐφραντά-
τάξῃτο ποίαν κεραυνοβόλον ἀπάντησιν ἐπεσφύλασεν εἰς
τὰς ὀπτασίας του ἡ Εὐρωπαϊκὴ διπλωματία! Εἰς τὴν
βάσιν, ἐρ' ἡς ὑποτίθεται ὅτι ρέει τὸ αἷμα τῶν θυμάτων
εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας προβάλλει ἀπὸ μία Σφίγγς αἰ-
νιγματώδης. Ὅταν τὸ ἔργον ἐκτελεσθῇ ἐπὶ ἐρυθροῦ
γρανίτου μὲ ὀρειχαλκίνοις τὰς παραστάσεις, θὰ ἔχη
μίαν ἐπιβλητικὴν ὄψιν, ἀνταξίαν τοῦ μεγάλου θύματος.